

Wonen, Werken en Welzijn voor nu en in de toekomst.

Meer en meer wordt het noodzaak om een vuist te maken opdat we *Zeker Zijn* van Wonen, Werken en Welzijn voor onze Rijswijkse inwoners. Een gemeenschap draait om mensen, onze mensen die meedoen met hun gemeenschap, in hun omgeving. Onze gemeente heeft nog wat stappen ten nemen op het gebied van participatie, op het gebied van meedoen.

Accountantsverklaring

Momenteel hangt het ontbreken van de accountantsverklaring over de jaarrekening 2018 als een zwaard van Damocles boven dit kadernotadebat. Het is de vraag of dit debat zinvol is, we zullen het aan de beantwoording van de college en fracties proeven.

Het college heeft voor 2019 maatregelen aangekondigd om binnen begroting te blijven. Hierbij stelt het college "De inwoner Centraal" pas op de derde plek. Het mag duidelijk zijn dat de Rijswijkse PvdA altijd zal kiezen voor de mens op de eerste plaats.

De mens centraal: participatie

Meedoen begint bij de basis, als inwoners invloed willen uitoefenen op hun dagelijkse leefomgeving of activiteiten. Op dit gebied vragen wij meer aandacht en inzet van het College. Een inwoner die een brief of een mail stuurt over een probleem bij hem of haar in de buurt, krijgt momenteel in veel gevallen al snel als reactie dat het is "afgedaan". Te vaak echter is aan niets te merken dat er enig actie is ondernomen om het probleem op te lossen. En te vaak ook volgt er helemaal geen reactie. Ook clubs die inwoners vertegenwoordigen, zoals de Oranjevereniging in RijswijkBuiten of de Bewonersorganisatie Steenvoorde Noord (BSN), voelen zich onvoldoende gehoord.

Verder vinden we dat inbreng en meedenken van inwoners aan de voorkant van beleid -een van de speerpunten toch van Wij.Rijswijk- nauwelijks van de grond komt. Echte participatie vraagt om een kanteling van de hele organisatie. Kunnen we nog echte plannen voor "gehoord worden" en "participatie" op korte termijn tegemoetzien?

Wonen

In het segment betaalbare woningen is de wachttijd fors toegenomen. Wethouder, na het reces zullen we uitgebreid stilstaan bij "De Woondeal" en de woonmonitor die u ons eerder heeft toegezegd. De woondeal heeft het over 31% sociale woningen. Zelfs daar zakken we nu snel onder. Wat gaan we daaraan doen? Als kader wil de PvdA meegeven dat we als gemeente de verplichting die we op ons nemen voor de toekomst, niet gaan invullen met afspraken uit het verleden die we nog niet nagekomen zijn. Wethouder, kunt u ons dat toezeggen?

Ook duurzaamheid bij ontwikkelingen dienen we beter in acht te nemen dan we nu doen.

Voorkomen is beter dan genezen. Wethouder, laten we nu voor alle nieuwbouw besluiten dat deze energieneutraal of zelf leverend is.

Ook onze jeugd wil meedoen

Meedoen met onderwijs

Ieder kind heeft recht op onderwijs, maar onderwijs betekent niet altijd gewoon naar school gaan. De PvdA wil dat ieder kind naar eigen behoefte kan meedoen in het onderwijs. Daarom pleiten we ervoor dat in het kader van de thuiszitters meer aandacht komt voor de wensen en behoeften van het kind en dat de hulpverlening niet alleen inzet op teruggeleiding naar school, maar ook andere opties van onderwijs aan gaat bieden.

De PvdA vindt ook: voorkomen is beter dan genezen. Daarom vragen wij, o.a. samen met het CDA en Wij.Rijswijk, middels de motie “breng scholen en hulpverlening dichterbij elkaar” aandacht voor vroegsignalering. Scholen blijken te onderschatten welke rol zij kunnen spelen in vroegsignalering. Wij willen juist inzetten op die mogelijkheid en scholen helpen hun signaleringsmogelijkheden beter te benutten en sneller brede hulpverlening te betrekken. Dit bij problemen bij zowel kinderen als het gezin er omheen. We denken dan niet alleen aan jeugdhulpverlening, maar ook financiële hulpverlening.

Jeugdhulpverlening

Jeugdhulpverlening drukt zwaar op onze begroting, maar deze kosten worden niet zonder reden gemaakt. Helaas hebben steeds meer kinderen behoefte aan hulp. We kunnen ons daarbij zeker afvragen of we niet te veel zorg inzetten waar minder genoeg kan zijn. Het CDA wist dit tijdens het gezamenlijk forum mooi te verwoorden: vroeger kreeg je een standje als je iets uit de winkel pikte, nu staat er een heel halt-traject voor een jeugddelinquent klaar. Het is daarom goed om kritisch te blijven kijken naar wat een kind of jongere daadwerkelijk aan zorg of liever begeleiding nodig heeft en te zorgen dat we dit met een positieve insteek doen. We zullen kritisch bezien hoe efficiënt de nieuwe inkoop wordt en of er niet onnodig veel zorg ingekocht wordt die misschien met andere vormen van begeleiding ook ondervangen kan worden.

Meedoen van Jeugd en Jongeren

Dat kinderen en jongeren heel goed mee kunnen praten over zaken als afvalverwerking, verkeersveiligheid en rookvrije schoolpleinen bleek op 18 juni tijdens het eerste kindervragenuur.

We spreken daarom de wens uit dat jeugdparticipatie nog meer verankerd wordt in het bestuur van onze gemeente en we roepen de raad op om ook actief mee te denken en doen. We vragen ook middels de motie “Speelplaatsen voor kinderen van 10 jaar en ouder” ruimte voor deze groep Rijswijkers om gehoord te worden en meer mee te kunnen doen in de inrichting van RijswijkBuiten.

Verkeersveiligheid in de wijken

Veiligheid is voor inwoners belangrijk om deel te (blijven) nemen in de maatschappij. Dat geldt met name voor verkeersveiligheid. Als je kind niet veilig op een straat kan spelen, lopen of fietsen dan voel je je als ouders steeds minder zeker om kinderen buiten te laten spelen of zelfstandig naar school of buitenschoolse activiteiten te laten gaan. En zelfstandigheid draagt bij aan het leren meedoen in de maatschappij.

Nu we bouwen aan het prachtige nieuwe groene Rijswijk Buiten, met veel kinderen en jongeren, zou verkeersveiligheid een grote rol moeten spelen in de aanleg van de wijk. Bewoners zien helaas op vele punten dat die veiligheid in het gedrang komt. Hiervoor hebben we in het forum eerder aandacht voor gevraagd., en het is een onderwerp dat bij vele partijen in de raad als zorggebied al eens benoemd is.

De PvdA vraagt nu aan de wethouder om gezamenlijk met een vertegenwoordiging van de raad de wijk(en) in te gaan en met bewoners in gesprek te gaan over de problemen die zij ervaren. Daarom dienen wij mede de motie “Verkeerssituatie RijswijkBuiten” in.

Meedoen

Op de arbeidsmarkt

Voor de PvdA verdient iedereen op basis van eigen talenten, capaciteiten en motivatie de mogelijkheid om mee te doen. Via een plek op de arbeidsmarkt, in een betaalde baan, of als vrijwilliger. Daarbij zijn waardering, betekenisvol en doorontwikkeling kernwaarden voor ons. Om die reden kijken we met veel belangstelling uit naar voorstellen die dit College in het 3^e kwartaal in hopenlijk een *stevig werkgelegenheidsplan* zal presenteren. Nog te veel mensen die willen en kunnen werken, staan langs de kant.

College: bent u van plan om deze mensen op basis van hun talenten te begeleiden naar een passende baan of zet u in op de tegenprestatie waarbij het alleen draait om aan het werk gaan en te blijven? En kunnen we daarbij dan ook verwachten dat de gemeente als een banenmotor gaat fungeren? Kunnen we van u, in navolging van andere gemeenten, een echt masterplan verwachten waarbij de driehoek economische zaken, werk/inkomen en onderwijs in samenwerking met het bedrijfsleven en onderwijs meer inwoners aan het werk gaat helpen of een doorstart gaat geven? Bijvoorbeeld door omscholing? Wat dat betreft zien we graag dat u voor Rijswijkse inwoners meer inzet op banen die in de nabije toekomst worden gevraagd: in de techniek, de bouw, de zorg en het onderwijs.

In aanvulling hierop presenteren wij een motie die de nadruk legt op het meedoen van een groep van bijna 1.000 Rijswijkse inwoners die zeker onze aandacht vragen. Mensen met een bijstandsuitkering, die om verschillende redenen geïsoleerd zijn of dreigen te raken. We hebben het hier over 60% van de uitkeringsgerechtigden, met wie de gemeente nu niet veel meer doet dan eens in de twee jaar een gesprek voeren om de rechtmatigheid van de uitkering vast te stellen. Voor ons heeft het hoge prioriteit om deze groep nu echt aandacht te geven en om ze bij de hand te nemen en hun leven betekenis te geven in de samenleving. Daar zijn de mensen zelf en de Rijswijkse samenleving als geheel bij gebaat.

In uw reactie op onze schriftelijke vragen bij de Jaarrekening 2018 geeft u aan zich in te zetten voor maatschappelijke participatie van deze groep door individuele trajecten op maat aan te bieden. Daar sluit onze motie "Arbeid is de beste zorg" uitstekend bij aan. Wij hopen dan ook dat u ons in de motie verwoorde voorstel wilt ondersteunen. Wij horen graag uw reactie.

Welzijn

Voorzitter, het is te lang stil geweest rondom het welzijnsbeleid. Het welzijn van de inwoners zou bovenaan de lijst van zaken moeten staan waar dit college aan wil werken. Helaas kan de PvdA bijna geen enkel concreet plan vinden dat gericht is op het verbeteren van het welzijn van de inwoners van Rijswijk van jong tot oud.

U hebt een koerswijziging aangekondigd door meer vraag- en wijkgericht in te zetten. Dat lijkt ons goed, maar wat zijn de kaders en hoe en wanneer toetsen we daarna dan deze koerswijziging? Wanneer kunnen we de eerste buurthuiskamer verwelkomen en hoe ondersteunen we mantelzorgers, behalve in mooie woorden van waardering en één keer per jaar een gezellige middag?

Ook vragen we, zoals we eerder hebben gedaan, aandacht voor vernieuwende woonconcepten voor ouderen middels de motie "kleinschalige zelfstandige woonzorgvormen".

Armoedebeleid

Voorzitter, wij hebben aangedrongen op een spoedige evaluatie van het huidige armoedebeleid, en dat is toegezegd in het 4^e kwartaal. Die evaluatie is dringend gewenst, want de PvdA wil graag de effecten kunnen beoordelen. Hebben we bovendien wel alle armoede onder kinderen en volwassenen in beeld? Als Rijswijk aan het landelijk gemiddelde zou voldoen, wordt op dit moment zeker niet iedereen bereikt. En wat betreft de PvdA moet iedereen mee kunnen doen, ook als je het financieel moeilijk hebt. Wij zullen in ieder geval pleiten voor een meer integrale aanpak van armoede in gezinnen, in relatie tot werk, wonen en schuldhulpverlening en in relatie tot armoede en ouderen. Dat vergt een brede, opgavegerichte aanpak vanuit verschillende portefeuilles. Kunnen we die van u verwachten?

Terug naar de financiën

Bij ombuigingsmaatregelen moet wat de PvdA betreft de zorg voor inwoners die het nodig hebben, niet op het spel staan. Wij gaan voor de mensen en minder voor de prestigieuze stedelijke projecten die ook een jaar uitgesteld kunnen worden.

Als eerder gezegd, de financiën staan onder druk. Er spelen twee belangrijke zaken. De accountant heeft de boeken niet goedgekeurd. Dat betekent dat we de boel niet op orde hebben. Die uitspraak betreft een momentopname: de controle over het jaar 2018. We spreken nu met een ander college dan destijds verantwoordelijk was. Nieuwe bezems vegen schoon en zijn niet de kop van Jut. Let echter wel op: gezonde financiën zijn voor een gemeenschap geen doel op zich, ze zijn het resultaat van activiteiten. Moeten wij ons zorgen maken over hoe die processen gevoerd zijn? Het systeem van werken waarop de bevinding over 2018 betrekking heeft, draait al een langere tijd. Succes dat in het verleden gevierd is, valt in dit perspectief wat te nuanceren.

De maatregelen die het college neemt om binnen budget te blijven, komen neer op het plukken van laaghangend fruit en het verkopen van tafelzilver. Veel liever had de PvdA gezien dat er een breder pallet aan de Raad was voorgelegd zodat deze daadwerkelijk had kunnen participeren in de besluitvorming. Wethouder, gaan we dat voor de begrotingsronde wel krijgen?

Voorzitter. De PvdA Rijswijk wil zeker zijn dat Rijswijkse Inwoners kunnen deelnemen aan de maatschappij - met nadruk op Wonen, Werken en Welzijn!